คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

กลุ่มผู้สูงอายุ ถือเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ประสบภาวะยากลำบาก สูงกว่าวัยอื่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่มีหลักประกันทั้งในรูปแบบบำนาญและเงินออม และไม่มีบุตรหลานคอยดูแล เนื่องจากความเสื่อมของสภาพร่างกายตามวัย และโรคภัยที่มากขึ้น ก่อให้เกิดภาวการณ์พึ่งพาที่สูงขึ้นและมีความต้องการ การดูแลระยะยาวจากสังคม จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดมาตรการรองรับ การดำเนินงาน เพื่อการส่งเสริมศักยภาพ การดูแลการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ เช่น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แผนผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งปัจจุบันเป็น ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564)

ต่อมา รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะ ด้านนโยบายด้านสังคมเรื่อง "การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาส เข้าถึงบริการของรัฐ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุที่มีคุณภาพ" ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้สนองตอบนโยบาย ดังกล่าวด้วยการดำเนินโครงการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ ผู้สูงอายุ (ศพอส.) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นไป เพื่อให้การดำเนินงาน ดังกล่าวมีมาตรฐานและสามารถประเมินผล ศพอส. ทั่วประเทศได้อย่างเป็น รูปธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของ ศพอส. ต่อไปนั้น

กรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการสร้างมาตรฐานการดำเนินงานของ ศพอส. ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และเป็นไปตามต้นแบบ (Model) ที่กำหนดไว้

คณะทำงาน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือมาตรฐานที่ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ ในครั้งนี้ จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ศพอส. ตลอดจน หน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีมาตรฐาน มีศักยภาพและมีการบริหารจัดการงานอย่างเข้มแข็ง ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	5
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	6
มาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส.	7
เกณฑ์การพิจารณา และค่าน้ำหนักคะแนน	8
เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส.	29

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

กรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้ชุมชนมีศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริม การดูแลและการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ โดยบูรณาการความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการ มีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 สามารถจัดตั้งและดำเนินงาน ศพอส. ในระดับพื้นที่จำนวน 878 แห่งทั่วประเทศ โดยมีการขับเคลื่อนกิจกรรมในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ครอบคลุมและเข้มแข็งทุกพื้นที่ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2558 กรมกิจการผู้สูงอายุ ต้องการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพอส. ให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานของ ศพอส. ให้มีการบริหารจัดการ ที่เข้มแข็ง มีกลไกการขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความ เข้มแข็งและยั่งยืน และพัฒนาไปสู่พื้นที่ต้นแบบระดับตำบล ซึ่งการศึกษา และสร้างมาตรฐาน ศพอส. จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้การดำเนินงานของ ศพอส. มีศักยภาพและมีการบริหารจัดการงานอย่างเข้มแข็ง สามารถพัฒนา คุณภาพ การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปตาม ต้นแบบที่กำหนดไว้ และขยายผลการดำเนินงานทุกตำบลทั่วประเทศ ในระยะ ต่อไป

มาตรฐานการดำเนินงาน

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ ผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน 6 องค์ประกอบ และ 45 ตัวชี้วัด ได้แก่

ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

- 1. กรอกข้อมูลในส่วนที่ 1 ของแบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส. ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยตัวบรรจง
- แบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส. ในส่วนที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย
 45 ตัวชี้วัด กำหนดให้การประเมินคือ มี หรือ ไม่มี ให้ทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง
 โดยพิจารณาใช้ข้อมูลจากตารางในช่องข้อมูลประกอบการพิจารณา
- 3. หลังจากทำแบบประเมินจนครบทุกด้าน ให้คิดคะแนนในแต่ละด้าน จากช่องน้ำหนัก (คะแนน) ในตาราง แล้วทำการรวมคะแนนทั้งหมดใส่ลงในช่อง รวมคะแนนของแต่ละด้าน
- 4. นำผลคะแนนที่ได้ เต็ม 100 คะแนน มาเทียบกับผลการประเมิน มาตรฐาน ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับ จะทำให้ทราบว่าศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุของท่านอยู่ในระดับใด

เกณฑ์การพิจารณา และค่าน้ำหนักคะแนน

คำชี้แจง

จากแบบประเมินการศึกษาและสร้างมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ให้ผู้ตอบแบบประเมิน คิดคะแนนดังนี้

ถ้าตอบ มี ให้คิดคะแนนตามช่องน้ำหนักคะแนนที่อยู่ใน

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก

ถ้าตอบ **ไม่มี** ให้คะแนนเป็น 0

มาตรฐาน	น้ำหนัก (คะแนน)
1. ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ	50
2. ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ	20
3. ด้านกลไกและบริหารจัดการ	30
รวม	100

ตัวมาตรฐานหลัก และค่าน้ำหนักของมาตรฐานทั้ง 3 ด้าน เกณฑ์การให้คะแนน

พิจารณาจากคณะทำงาน เห็นความสำคัญของด้านการจัดกิจกรรม
และบริการ ในองค์ประกอบด้านอาชีพและสังคม เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นต้นทุน
ทรัพยากรที่มีค่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเข้าร่วมทางสังคม ทำให้ผู้สูงอายุ
คลายเหงา เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการมีงานทำที่เหมาะสมสำหรับ
ผู้สูงอายุ สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุและชุมชนได้
คณะทำงานจึงให้คะแนนในองค์ประกอบด้านอาชีพและสังคมเป็นสัดส่วนมาก
ที่สุด

มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ

ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้าน สุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต ที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ผ่อนคลาย ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งกิจกรรมประกอบไปด้วย การส่งเสริมสุขภาพกาย และใจ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้าง

	ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
İ			- องค์ประกอบสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต	
	1	มีบริการตรวจ สุขภาพ เบื้องต้น ได้แก่ การคัดกรอง โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง	เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ สภาพร่างกายจะเสื่อมสภาพลงตาม ธรรมชาติ ระบบอวัยวะต่าง ๆ จะทำงานด้อยประสิทธิภาพลง ทำให้อุบัติการณ์ของโรคต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นด้วย ผู้สูงอายุจะมีความเสี่ยงต่อการเจ็บปวยด้วยโรคต่าง ๆ ซึ่งโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวานโรคไขมันในเลือดสูง เป็นต้น ดังนั้นการให้บริการ ตรวจสุขภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุเพื่อคัดกรองโรคตั้งแต่ระยะ เริ่มแรกจึงมีความจำเป็นมาก สำหรับการให้บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นในการ คัดกรองโรค ศพอส.สามารถจัดบริการร่วมกับ รพ.สต. และ/หรือ อปท. เช่น การวัดความดันโลหิตเพื่อคัดกรองโรคความดัน โลหิตสูง การเจาะเลือดหาน้ำตาลในเลือดที่ปลายนิ้วเพื่อ คัดกรองโรคเบาหวาน และการตรวจระดับไขมันในเลือดเพื่อ	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
		คัดกรองโรคไขมันในเลือดสูง นอกจากนี้ทาง ศพอส. สามารถ ดำเนินการให้บริการคัดกรองภาวะสุขภาพเบื้องต้น เช่น การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง เพื่อหาค่าดัชนีมวลกายสำหรับ ผู้สูงอายุ (Body Mass Index : BMI)	
2	มีกิจกรรมส่งเสริม การบริโภคอาหาร ตามหลัก โภชนาการสำหรับ ผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับอาหารที่ เหมาะสมสำหรับ ผู้สูงอายุหรือผู้ที่มี โรคเรื้อรัง	สำหรับในวัยผู้สูงอายุนอกจากการคำนึงในเรื่องการ รับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่แล้ว ควรมีการปรับเปลี่ยน วิธีการปรุงอาหารให้เหมาะสมต่อการรับประทานอาหาร เช่น อาหารประเภทเนื้อสัตว์ควรเป็นเนื้อสัตว์แบบย่อยง่าย โดยเฉพาะเนื้อปลา นอกจากนี้ควรลดอาหารประเภทแป้งและ ไขมันลง เพราะอาจเป็นสาเหตุให้เกิดโรคอ้วนในผู้สูงอายุได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลัก โภชนาการสำหรับผู้สูงอายุจึงมีความจำเป็น อาจเป็นกิจกรรม ในรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับ ผู้สูงอายุทั่วไป หรือผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรัง เช่น ผู้ที่เป็นโรค ไขมันในเลือดสูงควรลดอาหารหรือหลีกเลี่ยงอาหารที่ไขมันสูง ผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงควรลดอาหารที่มีรสเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว การรณรงค์เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น รณรงค์ไม่ให้รับประทานหวาน มัน เค็ม เป็นต้น	2
3	มีกิจกรรมออก กำลังกายที่ เหมาะสม กับผู้สูงอายุ	การออกกำลังกาย หากปฏิบัติอย่างถูกต้องและ สม่ำเสมอจะส่งผลให้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายแข็งแรงและ ทำงานได้ดีขึ้น ซึ่งถือว่าส่งผลดีต่อสุขภาพผู้สูงอายุ นอกจากนี้ การออกกำลังกายยังช่วยให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน รู้สึกผ่อนคลาย ทำให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น ดังนั้นการออกกำลังกาย ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ต้องเป็นกิจกรรมที่มีการ เคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่อย่างต่อเนื่อง เช่น การเดิน การเดินเร็ว การรำไม้พลอง การวิ่งเหยาะ การปั่นจักรยาน การออกกำลังในน้ำ (Aquatic exercise) การรำมวยจีน การฟ้อน	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
4	มีกิจกรรม	ผู้สูงอายุโดยทั่วไปมักมีปัญหาเรื่องจิตใจห่อเหี่ยว	2
	ส่งเสริมสุขภาพจิต	และอารมณ์แปรปรวน อันเนื่องมาจากสาเหตุหลาย ๆ อย่าง	
	สำหรับผู้สูงอายุ	ทั้งเรื่องสุขภาพร่างกาย โรครุมเร้า การสูญเสีย อาการซึมเศร้า	
	เช่น กิจกรรม	หลังจากการผ่าตัด รวมทั้งมีความเข้าใจและความจำที่ไม่ดี	
	ผ่อนคลาย	เหมือนที่เคยเป็น โดยปัญหาสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่พบบ่อย	
	ความเครียด	ได้แก่ ความวิตกกังวล ซึมเศร้า นอนไม่หลับ ระแวง และความ	
		จำเสื่อม	
		ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตเพื่อให้	
		ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี เช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด	
		การฝึกทำสมาธิ การสวดมนต์ การฟังธรรมะ การไป	
		ทัศนศึกษา เป็นต้น	
5	มีกิจกรรมให้ความรู้	ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีการเสื่อมถอยเกี่ยวกับการทรงตัว	2
	เกี่ยวกับการจัด	ความแข็งแรงของข้อกระดูก และกล้ามเนื้อ สมรรถภาพการ	
	สภาพแวดล้อม	ทำงานของระบบประสาท การมองเห็น การกะระยะทาง	
	และที่อยู่อาศัยที่	ส่งผลให้เกิดการหกล้มในผู้สูงอายุมากขึ้น	
	ปลอดภัย สำหรับ	ปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อม รอบตัวผู้สูงอายุ เช่น	
	ผู้สูงอายุแก่	สภาพแวดล้อมภายในบ้าน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	
	ผู้สูงอายุ ผู้ดูแล	แสงสว่าง สัตว์เลี้ยง รวมทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล	
	หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้สูงอายุทั้งที่เป็นญาติ ลูกหลานในครอบครัว และบุคคลอื่น	
		หากสภาพแวดล้อมภายในบ้านไม่มีความปลอดภัย ผู้ดูแลขาด	
		ความสนใจ เอาใจใส่ โอกาสที่จะทำให้ผู้สูงอายุเกิดการหกล้ม	
		จะยิ่งมีมากขึ้น ดังนั้นกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพ	
		แวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุแก่	
		ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญเพื่อการป้องกัน	
		การเกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุได้	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
6	มีกิจกรรมส่งเสริม	โรคในช่องปากเป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อสุขภาพ	2
	การดูแลสุขภาพ	โดยรวมของผู้สูงอายุ ทำให้ร่างกายอ่อนแอและเจ็บป่วยง่าย	
	ช่องปากสำหรับ	ส่งผลให้เกิดการสูญเสียฟันแล้วเกิดโรคในช่องปาก เช่น	- 1
	ผู้สูงอายุ เช่น	รากฟันผุ โรคเหงือกอักเสบรุนแรง ซึ่งการดูแลอนามัยช่องปาก	
	การให้ความรู้	อย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในผู้สูงอายุ	
	ในการดูแลสุขภาพ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับ	
	ช่องปากแก่	ผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่	
	ผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุ การดูแลความสะอาดฟันและเหงือก การเลือกแปรงสีฟัน	
		ที่เหมาะสม การแปรงฟันที่ถูกวิธี การดูแลและการใส่ฟันปลอม	
		การสังเกตและการป้องกันโรคในช่องปาก เป็นต้น	
7	มีกิจกรรมให้ความรู้	ผู้สูงอายุมักมีโรคเรื้อรังซึ่งเกิดจากความผิดปกติของการ	2
	เกี่ยวกับโรคเรื้อรัง	ใช้พลังงานในร่างกาย เช่น โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง	
	และการป้องกัน	โรคความดันโลหิตสูง และโรคข้อเข่าเสื่อม ดังนั้น ศพอส. อาจ	
	ภาวะแทรกซ้อน	ดำเนินการร่วมกับ รพ.สต. และ/หรืออปท. ในการจัดกิจกรรม	
	จากโรคเรื้อรัง เช่น	ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับโรคเรื้องรังแก่ผู้สูงอายุ	
	โรคความดันโลหิตสูง	และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับประทานอาหาร การรับประทาน	
	โรคเบาหวาน	ยา การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับโรคที่เป็น การสังเกต	
	โรคข้อเข่าเสื่อม	อาการผิดปกติหรือภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรค	
	า ลา	เรื้อรัง และการตรวจตามนัด เป็นต้น	
8	มีกิจกรรมให้ความรู้	เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ	2
	ด้านการดูแล	และมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้สูงอายุโดยเฉพาะในภาวะฉุกเฉิน	
	ผู้สูงอายุ เช่น	การให้ความรู้ด้านการดูแลผู้สูงอายุแก่ผู้ดูแล รวมถึง	
	ผู้ดูแลผู้สูงอายุ	ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น เช่น การดูแลด้านอาหาร	
	สมาชิกในครอบครัว	้ ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและออกกำลังกาย ด้านขับถ่าย	
	อาสาสมัครดูแล	ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในบ้าน ด้านการติดเชื้อและ	
	ผู้สูงอายุ (อผส.)	โรคประจำตัว ด้านสุขภาพจิต และด้าน สิ่งแวดล้อม เป็นต้น	
	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	29 มีการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และผู้สูงอายุ	
		ที่ติดเตียง อาจจะดำเนินการร่วมกับ	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ม/ตวชวด ขอมูลประกอบการพจารณา		ตัวซี้วัด ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
9	มีการเยี่ยมบ้าน	ศพอส. อาจจะดำเนินการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุร่วมกับ	2		
	ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ	รพ.สต. หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจแก่			
	ที่ติดบ้าน และ	ผู้สูงอายุ สำหรับการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่ติดบ้านและติดเตียง			
	ผู้สูงอายุที่ติดเตียง	อาจเป็นการประเมินปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ			
		หรือเป็นการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมเยี่ยมบ้าน			
10	มีกิจกรรมฟื้นฟู	ผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังอาจมีภาวะแทรกซ้อนของโรคที่	2		
	สมรรถภาพเบื้องต้น	ทำให้มีข้อจำกัดในการช่วยเหลือตนเอง บางรายอาจมีความ			
	แก่ผู้สูงอายุ	พิการทางร่างกาย การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้น เพื่อการแก้ไข			
	และผู้ที่มีความ	พยาธิสภาพที่เกิดขึ้นและฟื้นฟูเพื่อให้สมรรถภาพการทำงาน			
	ต้องการ	ของร่างกายสามารถกลับมาใช้งานได้ตามปกติหรือใกล้เคียง			
		กับปกติจึงมีความสำคัญ การมีกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้น			
		แก่ผู้สูงอายุและผู้ที่มีความต้องการ เช่น การฝึกทักษะ			
		กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก การบริหารข้อเพื่อ			
		ป้องกันข้อติดแข็ง การฝึกเดิน เป็นต้น			
		องค์ประกอบอาชีพและสังคม			
11	มีกิจกรรมส่งเสริม	เป็นอาชีพที่น่าสนใจ สามารถฝึกฝนได้ง่าย ใช้เวลาน้อย	3		
	อาชีพที่ก่อให้เกิด	ไม่ต้องใช้ทักษะความชำนาญ ผลผลิตเป็นที่นิยม สามารถขาย			
	การเพิ่มรายได้	ได้ง่าย มีความแปลกใหม่ หรือแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นของ			
	หรือการลดรายจ่าย	ตนเอง ตัวอย่างอาชีพ มีดังนี้ งานประดิษฐ์ เช่น การทำของ			
	หรือการออม	ที่ระลึก ของชำร่วย ดอกไม้ประดิษฐ์ งานจักสานงานถัก เช่น			
		สานตะกร้า สานกระเป๋า สานหวาย ถักหมวก ทอพรม			
		งานด้านอาหาร เช่น การถนอมอาหาร ปลาส้ม แหนม น้ำพริก			
		การทำขนม ใบชาอบแห้ง งานเกษตรกรรม เช่น เพาะเห็ด			
		เพาะพันธุ์พืช สมุนไพร ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงจิ้งหรีด			
		งานจัดทำของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น น้ำยาล้างจาน สบู่/			
		ครีมอาบน้ำ งานซ่อม เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า จักรยาน งานอาชีพ			
		લું ! ૧ ૭ ૦ ૫૧૫			
		อื่น ๆ เช่น นวดแผนไทย เสริมสวย การเพาะชำกล้าไม้			

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
12	มีกิจกรรมส่งเสริม	เป็นการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่ง	3
	อาชีพที่หลากหลาย	สามารถหาได้ง่าย มีจำนวนมาก ไม่ขาดแคลนเมื่อต้องการ	
	โดยใช้วัสดุอุปกรณ์	ปริมาณมาก ไม่เสียเงินลงทุนในการซื้อหา เช่น มะพร้าว หวาย	
	ทรัพยากรที่มีอยู่	ปอ ไผ่ กล้วย	
	ในท้องถิ่น		
13	มีกิจกรรมส่งเสริม	เป็นการใช้บุคคลที่อยู่ในชุมชนมาเป็นวิทยากรถ่ายทอด	3
	อาชีพที่มีวิทยากร	ความรู้ เช่น อดีตข้าราชการครู รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน	
	เป็นจิตอาสาหรือ	ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางอาชีพ อาทิ งานประดิษฐ์	
	ผู้สูงอายุภายใน	งานเกษตรกรรม งานด้านอาหาร งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	
	ชุมชน	เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และช่วยลดค่าใช้จ่ายการ	
		ดำเนินงาน	
14	มีกิจกรรมงาน	เป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมงานเทศกาล ประเพณี	3
	เทศกาล ประเพณี	วัฒนธรรม งานเฉลิมฉลอง งานทางศาสนาของชุมชน เช่น	
	วัฒนธรรม	วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันเฉลิมพระชนมพรรษา	
	งานเฉลิมฉลอง	วันสำคัญทางศาสนา งานบวช งานบุญ กิจกรรมสำคัญ เช่น	
	งานทางศาสนา	การทำบายศรี การตัดตุง การทำกรวยดอกไม้ กระทงใบตอง	
	ของชุมชน	การจัดชุดขันหมาก จัดดอกไม้ในงานพิธี การสวดมนต์หมู่	
		การแห่ครัวทาน แห่เทียน	
15	มีกิจกรรมให้การ	เป็นการส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ	3
	ศึกษาหรือ	ทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การใช้	
	ถ่ายทอดความรู้แก่	งานอินเตอร์เน็ต การใช้เทคโนโลยี การลงทุนทางการเงิน	
	ผู้สูงอายุ	ความรู้ทางศาสนา สิทธิทางกฎหมาย ความรู้เรื่องอาเชียน	
		การเป็นมัคคุเทศก์	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
16	มีกิจกรรมการ ถ่ายทอดความรู้ หรือภูมิปัญญาจาก ผู้สูงอายุในชุมชน ให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น หรือสังคม	เป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้นำความรู้หรือภูมิปัญญา ด้านต่าง ๆ ที่ตนเองมีอยู่ มาถ่ายทอดให้ผู้อื่น ซึ่งจะช่วย สืบทอดความรู้หรือภูมิปัญญานั้นไม่ให้สูญหาย ช่วยลดช่อง ว่างระหว่างวัย เช่น ความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี ความรู้ เชิงช่างสิบหมู่ ความรู้ยาแผนโบราณ สมุนไพรพื้นบ้าน เป็นต้น	3
17	มีกิจกรรม นันทนาการที่ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ผ่อนคลาย ความตึงเครียดทั้ง ร่างกายและจิตใจ	เป็นกิจกรรมที่ง่าย ไม่มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนคนใช้ อุปกรณ์จำนวนน้อย วิธีการไม่ซับซ้อนยุ่งยากเหมาะสมกับ ทุกช่วงวัย เช่น การร้องเพลง การฟ้อนรำ ลีลาศ กีฬาพื้นบ้าน การทายปัญหา การเล่านิทาน มุขตลก การเล่นเกมส์	3
18	การจัดระบบฐาน ข้อมูลที่สามารถ นำมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลผู้สูงอายุ ข้อมูลกลุ่มอาชีพ และสังคม ข้อมูล อาสาสมัคร	ข้อมูลผู้สูงอายุ เป็นข้อมูลสำคัญด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ ซึ่งจำเป็นต่อการนำมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ส่วนบุคคล เช่น เลขที่บัตรประชาชน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ประเภทของผู้สูงอายุ (ติดเตียง ติดบ้าน ติดสังคม) สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย ข้อมูลด้านสุขภาพ เช่น โรคประจำตัว การแพ้ยา การบาดเจ็บ ความต้องการในการดูแลรักษา ใครเป็นผู้ดูแล ญาติที่ติดต่อได้ ข้อมูลด้านความรู้ภูมิปัญญา เช่น ความเชี่ยวชาญ ทักษะ ความสามารถ	3

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
		<i>ข้อมูลกลุ่มอาชีพและสังคม</i> เป็นข้อมูลกลุ่มอาชีพที่มีอยู่	
		ในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มจักสาน	
		รายละเอียดประกอบด้วยประเภทกลุ่มอาชีพ รายชื่อสมาชิก	
		ผู้ติดต่อประสานงาน ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หน่วยงานสนับสนุน	
		หรือที่เกี่ยวข้อง รายได้	
		<i>ข้อมูลอาสาสมัคร</i> เป็นข้อมูลของอาสาสมัครเพื่อ	
		ผู้สูงอายุกลุ่มต่าง ๆ เช่น อสม. อผส. มีรายละเอียดสำคัญ เช่น	
		รายชื่อ อายุ อาชีพ รายได้ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ทักษะ	
		ความรู้ความสามารถ	
19	การพัฒนาระบบ	ฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ออนไลน์	3
	ฐานข้อมูลโดยใช้	ทางอินเตอร์เน็ตได้ เช่น พมจ. รพ.สต. ศพอส. อผส. อปท.	
	คอมพิวเตอร์	โดยให้ ศพอส. เป็นผู้ที่สามารถแก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลได้	
	สามารถเข้าใช้ผ่าน		
	ทางอินเตอร์เน็ตได้		
20	มีกิจกรรมส่งเสริม	ทุกภาคส่วนทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาครัฐ	3
	อาชีพ กิจกรรม	มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	
	ทางสังคมโดยการ	และกิจกรรมทางสังคม	
	มีส่วนร่วม หรือ		
	การสนับสนุน		
	ด้านต่าง ๆ จาก		
	ภาคประชาชน		
	ภาคเอกชน		
	หรือภาครัฐ		

มาตรฐานที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ หมายถึง สภาพทางกายภาพของ ศพอส. อันได้แก่ ตัวอาคารสถานที่ ขนาดพื้นที่ใช้สอย การจัดวางผังของห้อง การเข้าถึง ตลอดจน สภาวะของการใช้งาน ได้แก่ อุณหภูมิ ความสว่าง ความชื้น การระบายอากาศ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ซึ่งส่งผลต่อการใช้งานอาคารทั้งในด้านบวก และลบ

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ

	ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
		องค์ประกอเ	บสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต	
	1	มีสถานที่ตั้ง ศพอส. อยู่ในตำแหน่ง	สถานที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเดินทาง	2
		ที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ	เข้าถึงได้โดยสะดวกด้วยการเดิน ขี่จักรยาน/	
		ไม่อยู่ในย่านที่มีเสียงอึกทึก หรือ	จักรยานยนต์ รถยนต์ หรือรถประจำทาง โดยไม่อยู่	
		มีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถ	ในย่านที่มีมลพิษหรือมีเสียงดังอึกทึกที่	
ŀ		เดินทางเข้าถึงได้โดยสะดวก	กระทบหรือเป็นอันตรายต่อการดำเนินกิจกรรม	
			ใน ศพอส. ที่จอดรถสำหรับผู้พิการ กำหนดให้มี	
			พื้นที่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดอย่างน้อย	
			กว้าง 2.40 เมตร ยาว 6.00 เมตร	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุภายนอกอาคาร มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นและ สามารถใช้งานได้ ทุกกลุ่ม สถานภาพของผู้ สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของพื้นที่ใช้งาน ที่มีความปลอดภัย	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับ ผู้สูงอายุภายนอกอาคาร โดยจัดให้มีสถานที่ สำหรับนั่งพักผ่อนได้โดยปลอดภัยมีสภาพ แวดล้อมที่ร่มรื่น และสามารถใช้งานได้ทุกกลุ่ม สถานภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของ พื้นที่ใช้งานที่มี ความปลอดภัย กล่าวคือ เรียบ ไม่มีลักษณ์ลื่น หรือขรุขระ อีกทั้งมีระดับที่เรียบ เสมอกัน หรือมีความลาดชันอย่างค่อยเป็น ค่อยไป	2
	I องค์ประกอ	บอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้สอย	
3	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมี ป้ายชื่อ ศพอส. ถาวร กำกับไว้ ด้านหน้าอาคาร และภายใน ศพอส. มีป้ายสัญลักษณ์และมี การใช้สีที่เหมาะสมในการบ่งบอก ทิศทางการสัญจรภายใน อย่างปลอดภัย	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมีป่ายชื่อ ศพอส. ถาวร กำกับไว้ด้านหน้าอาคารด้วยอักษรที่ สามารถสื่อความได้ง่าย และภายใน ศพอส. มีป่ายสัญลักษณ์และมีการใช้สีที่เหมาะสม ในการบ่งบอกทิศทางการสัญจรภายในอย่าง ปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์มีขนาดของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่เหมาะสมกับ การมองเห็น สามารถสื่อความได้ในระยะ 5 เมตร และไม่ใช่สี/ สีผสม ที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อการ มองเห็น บอกทิศทางของการสัญจรได้อย่าง ชัดเจน ไม่หลงทิศทางขณะสัญจรภายใน ศพอส.	2
4	ตัวอาคารมีการเลือกใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีความมั่นคงแข็งแรง	ใช้วัสดุ/ครุภัณฑ์ ที่มีลักษณะคงทนโดยตัว ผลิตภัณฑ์เอง รวมถึงมีการติดตั้งหรือประกอบที่ แข็งแรง โดยมีโอกาสต่อความเสี่ยงให้เกิด อันตรายต่อสุขภาพให้น้อยที่สุด ตลอดจนอาคาร สร้างโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร และเป็นไปตามมาตรฐานทางวิศวกรรม	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
5	มีการแบ่งพื้นที่ภายในที่เพียงพอ กับการรวมกลุ่มและใช้งาน	พื้นที่มีความเพียงพอต่อการรวมกลุ่ม หรือใช้งาน ในแต่ละครั้งขึ้นกับการบริหารจัดการของ ศพอส.	2
	ของสมาชิก ได้อย่างเหมาะสม	สามารถบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการ	
	และ มีพื้นที่สำหรับเก็บสิ่งของ	จัดแบ่งพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกัน	
	วัสดุและครุภัณฑ์ ที่เป็นสัดส่วน ก่อให้เกิดความปลอดภัย	ก่อให้เกิดความปลอดภัย	
6	มีห้องน้ำภายในอาคาร ศพอส.	มีห้องน้ำที่สามารถเข้าถึงได้ในระยะไม่ไกล	2
	หรือบริเวณโดยรอบอาคาร ที่อยู่ ในมาตรฐานของผู้สูงอายุและ ผู้พิการ อย่างน้อย 1 ห้องต่อชั้น	จากพื้นที่ที่จัดกิจกรรมของ ศพอส. และภายใน ห้องน้ำมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวก และ ป้องกันการเกิดภัยจากการลื่นหกล้มในห้องน้ำ	
	ในระยะที่สามารถเข้าถึงได้	เช่น ราวจับ ทำด้วยวัสดุเรียบ ติดตั้งสูงจากพื้น 0.80-0.90 เมตร ห่างจากผนังอย่างน้อย 4-5	
		เซนติเมตร ตลอดจนมีระยะพื้นที่ว่างภายใน ห้องน้ำเพื่อให้รถเข็นสามารถหมุนกลับตัวได้	
		โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ประตูอยู่ในลักษณะเปิดออกด้านนอก การติดตั้ง	
		ของสุขภัณฑ์ เช่น อ่างล้างมือ อยู่สูงจากพื้นถึง ขอบบน อยู่ระหว่าง 0.75-0.80 เมตร โดยขอบอ่าง	
		อยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 0.45 เมตร เพื่อให้รถเข็นคนพิการสามารถเข้าใช้ได้ และ	
		ไม่แนะนำการออกแบบให้เข้าใช้งานสุขภัณฑ์	
		หรืออ่างล้างมือ ในลักษณะทแยง เนื่องจาก เข้าใช้งานได้ยากสำหรับผู้ใช้เก้าอี้รถเข็นคนพิการ	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
7	มีการจัดให้มีอุณหภูมิภายใน อาคารที่เหมาะสมต่อการ ประกอบกิจกรรมของ ศพอส. โดยจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี จัดหาและติดตั้งพัดลมหรือ เครื่องปรับอากาศตามสมควร และมีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการ ประกอบกิจกรรมของ ศพอส.	พื้นที่จัดกิจกรรม ควรมีอุณหภูมิที่ไม่ร้อนหรือเย็น เกินไป อันจะเป็นการทำลายความสนใจต่อ กิจกรรม และมีการระบายอากาศเพื่อให้อากาศ ถ่ายเทมีอากาศบริสุทธิ์เข้าสู่พื้นที่จัดกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง และแสงสว่างที่ไม่มืด หรือสว่าง จนเกินไป ซึ่งความสว่างของแสงมีค่ามาตรฐาน แตกต่างกันตามประเภทของกิจกรรม เช่น กิจกรรมอ่านหนังสือ 500-1,000 lux (หน่วยวัด ความเข้มแสง), กิจกรรมออกกำลังกาย 75-300 lux อย่างไรก็ตาม อาจใช้การประเมินจากความ รู้สึกโดยรวมของผู้ร่วมกิจกรรมถึง ความเพียงพอ ต่อความเข้มของแสงได้	2
8	ทางเข้าอาคาร และประตูภายใน ศพอส. มีความกว้างเพียงพอ สำหรับรถเข็นคนพิการ ตลอดจน มีความต่อเนื่องระหว่างอาคาร และจัดให้มีทางลาด ราวจับ ตาม ความเหมาะสม และสามารถ ใช้งานได้จริง	ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทาง เชื่อมระหว่างอาคาร เน้นพื้นผิวเรียบ ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกิดขวาง กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และประตู มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ทางลาด มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ทางมีความยาวตั้งแต่ 2.50 เมตร ต้องมีราวจับ ทั้ง 2 ข้าง ทั้งนี้ระยะระหว่างราวจับทั้งสองด้าน ไม่ควรเกิน 1.50 เมตร และมีชานพักทุก ๆ ระยะ ความยาว 6.00 เมตร ขนาดความกว้างของ ชานพักไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร	2
9	มีบริการแหล่งเรียนรู้ และบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น	แหล่งเรียนรู้ และบริการสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็น เช่น มุมปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตู้ยา สามัญประจำบ้าน มุมสันทนาการเพื่อเติมเต็ม ศักยภาพของ ศพอส. ให้มีความพร้อมในการให้ บริการ	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
10	มีระบบสาธารณูปโภคและรักษา ความปลอดภัยของอาคาร ตลอดจนบริเวณโดยรอบ	ระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัย ของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อันได้แก่ น้ำใช้ ไฟฟ้า ระบบจัดการของเสียรวมทั้งมีระบบ หรืออุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคาร ต่าง ๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2

มาตรฐานที่ 3 ด้านกลไกและบริหารจัดการ

ด้านกลไกและบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการจัดสวัสดิการ สังคมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้ ศพอส. เป็นฐานและสถานที่รวมกลุ่มในการ จัดกิจกรรมและบริการ ที่ครอบคลุมทุกมิติ จึงจำเป็นต้องประกอบด้วย องค์ประกอบด้านกลไก และการบริหารจัดการ

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก ด้านกลไกและบริหารจัดการ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
		องค์ประกอบกลไก	
1	การจัดทำแผน มีแผนดำเนินการ ศพอส. ได้แก่ แผนดำเนินการ สอดคล้องกับแผนด้านผู้สูงอายุ ของ อปท. หรือแผนชมรม ผู้สูงอายุ หรือแผนที่จัดทำขึ้น พิเศษ	ตามขั้นตอนการดำเนินงานการจัดตั้ง ศพอส. คณะกรรมการบริหารจึงควรจัดทำแผนดำเนินการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ ผู้สูงอายุ	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2	มีแผนผังโครงสร้างการบริหาร ที่ แต่งตั้งโดยผู้บริหาร อปท. หรือ คณะกรรมการบริหาร ศพอส. ติดแสดงอยู่ในที่ทำการของ ศพอส.	คณะกรรมการบริหาร ศพอส. เป็นกลไกการ บริหารจัดการ ตามข้อกำหนดของการจัดตั้ง ศพอส. โดยผู้บริหาร อปท.	2
3	มีหลักฐานการดำเนินการ การประชุม และการปฏิบัติงาน กิจกรรมของ ศพอส.	การจัดตั้ง ศพอส. และดำเนินกิจกรรมตามแผน ดำเนินการ ต้องมีการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินการโดย พมจ. และส่วนกลางเป็นระยะ จึงต้องมีหลักฐานตามแผนประจำสัปดาห์ เดือน และปี ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการ ภาพถ่าย บันทึกการประชุม บันทึกผลกิจกรรม และบริการ	2
	องค์บ	ระกอบการบริหารจัดการ	
4	ด้านบุคลากร มีข้อมูลบุคลากร ศพอส. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) และข้อมูลผู้สูงอายุใน พื้นที่	การบริหารจัดการข้อมูลมีความสำคัญ เพื่อขับเคลื่อน การจัดกิจกรรม ศพอส. ได้แก่ ข้อมูลด้านผู้สูงอายุ ข้อมูลด้านอาชีพ และข้อมูลด้านอาสาสมัคร	2
5	ด้านบุคลากร มีผู้ได้รับมอบหมาย ในการดำเนินการ ศพอส. ดูแล สถานที่ หรือ จัดกิจกรรมและ บริการประจำ ศพอส.	การจัดตั้งและการดำเนินกิจกรรมภายใน ศพอส. ซึ่งต้องใช้อาคารสถานที่ จึงควรจัดให้มีบุคลากร ที่ทำหน้าที่ดำเนินการใน ศพอส. เป็นประจำ เพื่อ พร้อมให้การบริการแก่ผู้สูงอายุตามกำหนดเวลา เปิด-ปิด ทำการตลอดทั้งปี บุคลากรนี้ ได้แก่ อาสาสมัคร หรือ พนักงานจ้างชั่วคราวโดย อปท. เป็นต้น	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
6	ด้านงบประมาณ มีแผนงบประมาณ	ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพอส. ต้องมี	2
	ศพอส. ในการดำเนินงาน	งบประมาณ ดังนั้น คณะกรรมการบริหารควร	
	ปฏิบัติงานกิจกรรมและบริการ	จัดทำแผนงบประมาณในการดำเนินการ	
7	ด้านงบประมาณ มีการขอรับ	คณะกรรมการบริหาร สามารถขอรับการสนับสนุน	2
	สนับสนุน และรายได้จาก	จากแหล่งที่มาอื่น ๆ อาทิ	
	แหล่งที่มาอื่นๆ	- กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมการจัด	
		สวัสดิการสังคม กองทุนเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)	
		สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	
		และ/หรือ	
		- การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ ศพอส. การจัด	
		กิจกรรมระดมทุน กิจกรรมหารายได้ การบริจาค	
		การเก็บเงินค่าใช้บริการ และ/หรือ	
		- การสนับสนุนงบประมาณจาก อปท. รพ.สต.	
		ศาสนสถาน ในพื้นที่	
8	ด้านหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ	ความร่วมมือจากหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่	2
	ศพอส. มีการขับเคลื่อนโดย	ได้แก่	
	อปท. ชมรมผู้สูงอายุ (ที่จด	1.) หน่วยงานด้านสังคม พมจ.	
	ทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะ	2.) หน่วยงานด้านสาธารณสุข	
	ประโยชน์) และความร่วมมือ	3.) หน่วยงานด้านวัฒนธรรม	
	ของหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่	4.) หน่วยงานด้านอาชีพและการมีงานทำ	
		5.) หน่วยงานด้านการศึกษา	
		6.) สาขาสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัด	
		7.) องค์กรทางศาสนา องค์กรชุมชน เป็นต้น	

			ν
ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
9	ด้านอาคารสถานที่ ที่ทำการ	อาคารสถานที่จัดตั้ง ศพอส. โดยการปรับปรุง	2
	ศพอส. มีแผนการใช้งาน	อาคารเดิม หรือก่อสร้างอาคารใหม่ ควรมี	
	การก่อสร้าง การปรับปรุงอาคาร	การบริหารจัดการในการใช้งาน และบำรุงรักษา	
	และการจัดสภาพแวดล้อมให้	ซ่อมแซมให้ใช้การได้ตามกำหนดเวลา เปิด-ปิด	
	เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ	ทำการตลอดทั้งปี โดย อปท. รพ.สต. ศาสนสถาน	
	และมีการบำรุงรักษาซ่อมแซม	หรือ ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น	
	อาคารอย่างต่อเนื่อง		
10	ด้านอาคารสถานที่ มีแผนการ	การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ศพอส. ควรมี	2
	จัดการ ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค	การจัดเตรียมค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาให้	
	ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา	ใช้การได้ตามกำหนดเวลา เปิด-ปิด ทำการตลอด	
		ทั้งปี ได้แก่ แผนค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ	
		ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเตอร์เน็ต) แผนค่าใช้จ่าย	
		บำรุงรักษา (การทำความสะอาด เวรยาม	
		และวัสดุสิ้นเปลืองของอาคาร) โดย อปท. รพ.สต.	
		ศาสนสถาน หรือ ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น	
11	ด้านกิจกรรมและบริการ	กิจกรรมประกอบด้วย	2
	มีความถี่ของกิจกรรมภายใน	กิจกรรมภายใน ศพอส.	
	(รายการที่ 1-9) และกิจกรรม	1. กิจกรรมการประชุมคณะกรรมการ ศพอส.	
	ภายนอก (รายการที่ 10-13)	2. กิจกรรมสังคมและนั้นทนาการ วันสำคัญและ	
	อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	งานรื่นเริง	
	ตลอดปี	3. กิจกรรมด้านอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มการออม	
12	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความ	และคลายเครียด	
	หลากหลายของกิจกรรมภายใน	4. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย กีฬา	
	(รายการที่ 1-9) และกิจกรรม	โภชนาการ และการบำบัด	
	ภายนอก (รายการที่ 10-13)	5. กิจกรรมถ่ายทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญา	
	อย่างน้อย 5 กิจกรรมไม่ซ้ำกัน	ท้องถิ่น ศิลปะ	

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
	อย่างน้อย 5 กิจกรรมไม่ซ้ำกัน ตลอดปี โดยมีการจัดทำสถิติการ รับบริการของ ศพอส. คิดเป็น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของ ผู้สูงอายุในพื้นที่	 กิจกรรมการจัดให้มีระบบข้อมูลของผู้สูงอายุ ในพื้นที่ กิจกรรมการให้คำปรึกษา หารือ และ การช่วยเหลือเกื้อกูล กิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพการดำเนินงาน ของ อผส. กิจกรรมที่ตอบสนองตามความต้องการของ ผู้สูงอายุในชุมชน กิจกรรมภายนอก ศพอส. กิจกรรมทางศาสนา และประเพณี กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ กิจกรรม อผส. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ กิจกรรมอื่นๆ การประสาน การเชื่อมโยง การดำเนินงานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ 	2
13	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความ ครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับ ผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม	ในชุมชน กิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของ กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุที่ช่วยตนเองได้ดี หรือกลุ่มติด สังคม กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน กลุ่มที่ 3 ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง	2
14	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความ ครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับ ผู้ สูงอายุ สมาชิกครอบครัว ผู้สูงอายุและผู้ดูแล และสมาชิก ทุกวัยในชุมชน	กิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของ กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ ในชุมชนและพื้นที่ให้บริการ ศพอส. 2. กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ สมาชิกทุกวัยใน ชุมชน และสมาชิกกลุ่มองค์กรต่างๆ	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
15	ด้านกิจกรรมและบริการ มีกิจกรรม	กิจกรรมเสริมได้แก่	2
	เสริมในการขับเคลื่อน ศพอส.	1.) การคุ้มครองชีวิต ป้องกันภัยและสวัสดิภาพ	
	อย่างใดอย่างหนึ่งไม่น้อยกว่า 2	ของผู้สูงอายุ	
	รายการ	2.) การดูแลผู้สูงอายุกลางวัน การรับฝากดูแล	
		ชั่วคราว	
		3.) การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มพึ่งพึง การดูแล	
		ระยะยาว	
		4.) การดูแล บำบัด ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ	
		5.) การประชาสัมพันธ์ ศพอส. ให้ผู้สูงอายุใน	
		พื้นที่ได้รับรู้อย่างทั่วถึง	
		6.) ด้านฌาปณกิจที่ผู้สูงอายุในชุมชนจะได้รับ	
		ประโยชน์อย่างเท่าเทียม	

เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน

ช่วงของเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพ ชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ มีด้วยกัน 4 ระดับ คือ

ระดับดีมาก	คะแนนตั้งแต่	80 - 100	คะแนน
ระดับดี	คะแนนตั้งแต่	60 – 79	คะแนน
ระดับปานกลาง	คะแนนตั้งแต่	50 - 59	คะแนน

ภาคผนวก

ภาคผนวก

แบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

	มาตรฐาน/ตัวซี้วัด	มี	ไม่มี
	องค์ประกอบสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต		
1	มีบริการตรวจสุขภาพเบื้องต้น ได้แก่ การคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง		
	โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง		
2	มีกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น		
	กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคเรื้อรัง		
3	มีกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		
4	มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด		
5	มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย		
	สำหรับผู้สูงอายุแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง		
6	มีกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้		
	ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุ		
7	มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเรื้อรังและการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจาก		
	โรคเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคข้อเข่าเสื่อม ฯลฯ		
8	มีกิจกรรมให้ความรู้ด้านการดูแลผู้สูงอายุ เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกใน		
	ครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ผู้ที่เกี่ยวข้อง		
9	มีการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และผู้สูงอายุที่ติดเตียง		
10	มีกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีความต้องการ		
	องค์ประกอบอาชีพและสังคม		
11	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่ก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ หรือการลดรายจ่าย		
	หรือการออม		
12	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากร		
	ที่มีอยู่ในท้องถิ่น		
13	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่มีวิทยากรเป็นจิตอาสาหรือผู้สูงอายุภายในชุมชน		

	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี
14	มีกิจกรรมงานเทศกาล ประเพณี วัฒนธรรม งานเฉลิมฉลอง งานทางศาสนา		
	ของชุมชน		
15	มีกิจกรรมให้การศึกษาหรือถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สูงอายุ		
16	มีกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุในชุมชนให้แก่ชุมชน		
	ท้องถิ่น หรือสังคม		
17	มีกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานผ่อน		
	คลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ		
18	การจัดระบบฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและ		
	ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลผู้สูงอายุ ข้อมูลกลุ่มอาชีพและสังคม		
	ข้อมูลอาสาสมัคร		
19	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สามารถเข้าใช้ผ่านทาง		
	อินเตอร์เน็ตได้		
20	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมทางสังคมโดยการมีส่วนร่วม หรือการสนับสนุน		
	ด้านต่าง ๆ จากภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาครัฐ		
	องค์ประกอบบริเวณโดยรอบอาคาร		
1	มีสถานที่ตั้ง ศพอส. อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ ไม่อยู่ในย่านที่มี		
	เสียงอีกทึก หรือมีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก		
2	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุภายนอกอาคารโดยจัดให้มี		
	สถานที่สำหรับนั่งพักผ่อนได้โดยปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นและสามารถ		
	ใช้งานได้ทุกกลุ่มสถานภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของพื้นที่ใช้งานที่มี		
	ความปลอดภัย กล่าวคือ เรียบ ไม่มีลักษณะลื่น หรือขรุขระอีกทั้งมีระดับที่		
	เรียบเสมอกัน หรือมีความลาดชั้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป		
	องค์ประกอบอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้สอย		
3	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมีป้ายชื่อ ศพอส. ถาวร ไว้ด้านหน้าอาคารด้วย		
	อักษรที่สามารถสื่อความได้ง่าย และภายใน ศพอส. มีป่ายสัญลักษณ์และมีการใช้		
	สีที่เหมาะสมในการบ่งบอกทิศทางการสัญจรภายในอย่างปลอดภัย		

	มาตรฐาน/ตัวซี้วัด	มี	ไม่มี
4	ตัวอาคารมีการเลือกใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีความมั่นคง แข็งแรง ตลอดจนอาคาร		
	สร้างโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และเป็นไปตามมาตรฐาน		
	ทางวิศวกรรม		
5	มีการแบ่งพื้นที่ภายในที่เพียงพอกับการรวมกลุ่มและใช้งานของสมาชิกได้อย่าง		
	เหมาะสม และ มีพื้นที่สำหรับเก็บสิ่งของ วัสดุและครุภัณฑ์ ที่เป็นสัดส่วน		
	ก่อให้เกิดความปลอดภัย		
6	มีห้องน้ำภายในอาคารศูนย์หรือบริเวณระยะอาคาร ที่อยู่ในมาตรฐานของ		
	ผู้สูงอายุและผู้พิการ อย่างน้อย 1 ห้องต่อชั้น ในระยะที่สามารถเข้าถึงได้		
7	มีการจัดให้มีอุณหภูมิภายในอาคารที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมของศูนย์		
	โดยจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี จัดหาและติดตั้งพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศ		
	ตามสมควร และมีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการประกอบกิจกรรมของศูนย์		
8	มีทางเข้าอาคาร ประตูภายในศูนย์มีความกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็นคนพิการ		
	ตลอดจนในพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างอาคารมีความต่อเนื่องกันและจัดให้มีทางลาด		
	ราวจับตามความเหมาะสม และใช้งานได้จริง		
9	มีบริการแหล่งเรียนรู้ และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น		
	มุมปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตู้ยาสามัญประจำบ้าน มุมสันทนาการ		
10	มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ		
	อันได้แก่ น้ำใช้ ไฟฟ้า ระบบจัดการของเสียรวมทั้งมีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกัน		
	อัคคีภัยในบริเวณอาคารต่าง ๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง		
	องค์ประกอบกลไก		
1	การจัดทำแผน มีแผนดำเนินการ ศพอส. ได้แก่ แผนดำเนินการสอดคล้องกับ		
	แผนด้านผู้สูงอายุของ อปท. หรือ แผนชมรมผู้สุงอายุ หรือ แผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ		
2	มีแผนผังโครงสร้างการบริหารที่แต่งตั้งโดยผู้บริหาร อปท. หรือ คณะกรรมการ		
	บริหาร ศพอส. ติดแสดงอยู่ในที่ทำการของ ศพอส.		
3	มหลักฐานการดำเนินการ การประชุม และการปฏิบัติงานกิจกรรมของ ศพอส. ได้แก่		
	รายงานผลการดำเนินการ ภาพถ่าย บันทึกการประชุม บันทึกผลกิจกรรมและบริการ		

	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ฉื	ไม่มี
	องค์ประกอบการบริหารจัดการ		
4	ด้านบุคลากร มีข้อมูลบุคลากร ศพอส. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) และ ข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่		
5	ด้านบุคลากร มีผู้ได้รับมอบหมายในการดำเนินการ ศพอส. ดูแลสถานที่ หรือ		
	จัดกิจกรรมและบริการประจำ ศพอส.		
6	ด้านงบประมาณ มีแผนงบประมาณ ศพอส. ในการดำเนินงาน ปฏิบัติงาน		
	กิจกรรมและบริการ		
7	ด้านงบประมาณ มีการขอรับสนับสนุน และรายได้จากแหล่งที่มาอื่น ๆ		
8	ด้านการดำเนินงานและการร่วมดำเนินการ ศพอส. มีการขับเคลื่อนโดย อปท.		
	ชมรมผู้สูงอายุ (ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์) ได้รับความร่วมมือ		
	จากหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่		
9	ด้านอาคารสถานที่ ที่ทำการ ศพอส. มีแผนการใช้งาน การก่อสร้าง การปรับปรุง		
	อาคาร และการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และมีการบำรุง		
	รักษาซ่อมแซมอาคารอย่างต่อเนื่อง		
10	ด้านอาคารสถานที่ มีแผนการจัดการค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา		
11	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความถี่ของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9) และ		
	กิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ตลอดปี		
	(ดูคู่มือประกอบ)		
12	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความหลากหลายของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9)		
	และกิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อย 5 กิจกรรมไม่ซ้ำกันตลอดปี		
	โดยมีการจัดทำสถิติการรับบริการของ ศพอส. คิดเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50		
á	ของผู้สูงอายุในพื้นที่ (ดูคู่มือประกอบ)		
13	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม		
14	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ สมาชิก		
	ครอบครัวผู้สูงอายุและผู้ดูแล สมาชิกทุกวัยในชุมชน		
15	ด้านกิจกรรมและบริการ มีกิจกรรมเสริมในการขับเคลื่อน ศพอส. อย่างใดอย่างหนึ่ง		
	ไม่น้อยกว่า 2 รายการ (ดูคู่มือประกอบ)		

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

คณะผู้จัดทำ

- รศ. ดร. วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง
 หัวหน้าโครงการฯ คณะผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพแวดล้อม
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ผศ. ดร. องุ่นทิพย์ ศรีสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพแวดล้อม
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ผศ. ดร. สุมาลี เลิศมัลลิกาพร ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อ. ดร. กรด เหล็กสมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคม สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อาจารย์มานพ ตันสุภาย
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานกิจการผู้สูงอายุระดับชาติ
 เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา

- 6. น.ส. ชนิตญ์นันท์ ชนะเจริญศรี ผู้ประสานงานโครงการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 7. น.ส. ลลิตา จรัสกร ผู้ช่วยนักวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- น.ส. เศรษฐพร วงษ์เมตตา ผู้ช่วยนักวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานที่ติดต่อ

กรมกิจการผู้สูงอายุ 539/2 อาคารมหานครยิปซั่ม ชั้น 20 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. 10400 โทรศัพท์ 0-2642-4339

บันทึก

ศพอส.

จัดทำโดย

กรมกิจการผู้สูงอายุ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

